

Teslis Meselesi

Teslis Meselesi

Hristiyanlık “Baba Tanrı’dır, Oğul Tanrı’dır, Kutsal Ruh Tanrı’dır; fakat üç Tanrı değil, bir Tanrı vardır” der. İşte burada akıl ister istemez durur ve sorar: Eğer üçü de ayrı şahıs ise, nasıl tek ilah oluyor? Eğer gerçekten tek ise, neden üç ayrı şahıs deniliyor?

İlah dediğimiz Zât nasıl olmalıdır? Kudreti nasıl olmalı? İradesi nasıl olmalı?

İşte buradan bakıldığında, kâinatın iki veya daha fazla ilah tarafından idare edilmesi meselesi sadece zor değil, **imkânsız** hâle gelir.

İntizamın Şahitliği: Kâinat Tek Elden Çıkmış

Şu kâinata bak: Atomdan galaksilere kadar kusursuz bir düzen, şaşmaz bir ölçü, kesintisiz bir birlik...

Güneş doğarken dünya gecikmez, kalp atarken akciğer tereddüt etmez, hücre bölünürken sistem dağılmaz. Bu **tek merkezli bir idareyi** gösterir.

Şimdi soralım: “Eğer bu düzen iki ilahın eseri olsaydı, bu kadar kusursuz birlik nasıl korunurdu?”

Birinci İhtimal: İradeler Çatışırsa

Eğer iki ilah varsa, ya aynı anda farklı şeyler isterler ya da istemezler. Diyelim ki biri yağmur istiyor, diğeri istemiyor. Yağmur yağarsa, istemeyen aciz kalır. Yağmazsa, isteyen aciz kalır.

Burada çok net bir sonuç çıkar: **İradesi gerçekleşmeyen ilah olamaz.** Çünkü ilah, mutlak hâkimdir; sözü reddedilmez.

İkinci İhtimal: Uzlaşma (İstişare)

“Peki çatışmazlar, anlaşılır” denirse... Bu daha büyük bir problem doğurur. Çünkü anlaşmak demek şudur: “Tek başıma en doğruyu bilemiyorum, diğere bakıyorum.”

Bu ise **cehalet** ve **eksiklik** demektir. Hâlbuki ilah dediğin Zât: Her şeyi bilir, her şeyi kuşatır, hiçbir şeye danışmaz

Danışan, öğrenmeye muhtaçtır. Muhtaç olan ise ilah olamaz.

Üçüncü Açmaz: Hükmü Geçmeyen İlah Olur mu?

İstişarede birinin görüşü kabul edilip diğere reddedilirse ne olacak? Sözü geçmeyen, hükmü uygulanmayan bir varlığa “ilah” denebilir mi?

İlah dediğin: Hükmü tartışılmaz olandır. Emri geri çevrilmez olandır.

O hâlde reddedilen, ilah olamaz.

Kudret Meselesi: Sınır Varsa İlah Yoktur

İki ilah kabul edildiğinde kaçınılmaz bir sonuç çıkar: Her birinin kudreti bir yerde biter.

Çünkü alan paylaşımı olur: “Burası onun, burası bunun.” Ama dikkat et: **Sınırı olan kudret, acizdir.** Bir yerde etkisi biten güç, o noktadan sonrası için yetersizdir. Yetersiz olan ise ilah olamaz.

Netice: İlah Tek Olmak Zorundadır

Bütün ihtimalleri topladığımızda tek bir hakikat kalır:

- İki ilah olamaz
- Çok ilah olamaz
- Paylaşılmış kudret olamaz
- Bölünmüş hâkimiyet olamaz

İlah:

- Tek olacak
- Sonsuz kudret sahibi olacak
- İradesi mutlak olacak
- Hiçbir şeye muhtaç olmayacak

Bu tarif ise ancak **tevhid** ile örtüşür.

“Eğer Baba, Oğul ve Kutsal Ruh ayrı şahıslarsa; her biri mutlak ilah ise, her birinin iradesi, kudreti ve hâkimiyeti varsa...”

Bu durumda bu üçü nasıl tek ilah oluyor? Eğer tek ilahsa, neden üç ayrı şahıs? Eğer üç ayrı şahıssa, neden tek ilah?”

Tevhid, akli zorlamaz; aksine akli yerli yerine oturtur. Kâinattaki birlik, Allah’ın birliğini haykırır.

Teslis ise açıklama ister, yorum ister, tevil ister... Ama tevhid der ki: **Allah birdir. Ortağı yoktur. Benzersizi yoktur. Hâkimiyetinde hiçbir ortak kabul etmez.**